

Biblija – Stari Zavjet 2019./2020.

**ponedjeljak 11:15, srijeda 10:15, ECTS 6,
amdg.ffrz.hr → nastava**

Knjige o kraljevima (1 Kr i 2 Kr)

LXX: Kraljevstva (3. i 4.)

Biblija –

Stari Zavjet

Temeljni religijski i religiološki dokument

---

amdg.ffrz.hr

→ Nastava → FFRZ

Literatura, Audio udžbenik

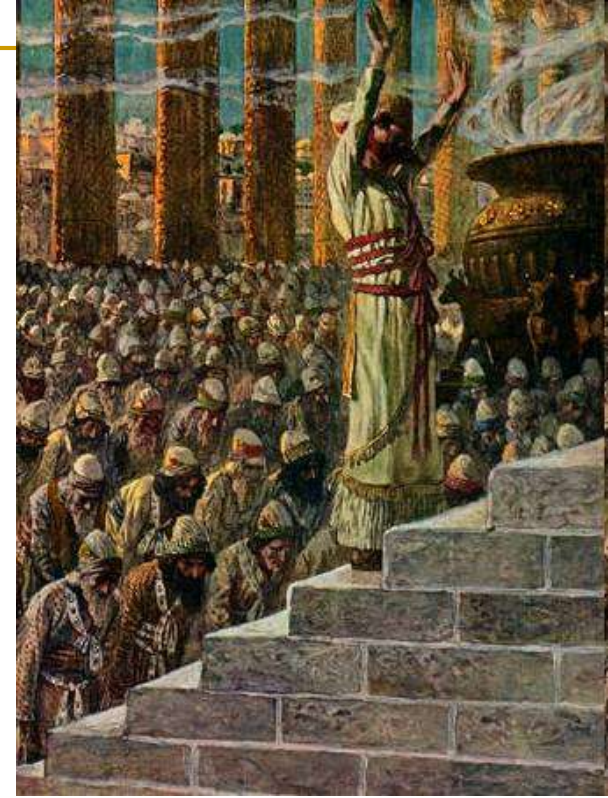
Povijest kraljevst(a)va

- s udaljenosti
  - “Deuteronomistička povijest” Jš – 2 Kr
  - od oko 1000. do 587. pr. Kr.
  - *Koje dobi David u 1 Kr 1,1?*
- starac – što određuje u 1,35?
- Sina za nasljednika
  - *Osobna oporuka Salomonu u 2,3:*
- Mojsijeva Tora
  - *Kako napreduje Salomon (2,12.46b)?*
- učvrstio vlast – Čime (3,9.13)?
- i pronicavo srce (3,9) i bogatstvo (v13)

Salomon dvoznačan

- ❑ Što radi u 1 Kr **6,1-37**?
- **Gradi hram**
  - ❑ Kakav je međunarodno (**10,4s**)?
- **Kraljica od Sabe zapanjena**
  - ❑ Što radi u 1 Kr **8,22.54**?
(Kako, pred kime, koliko?)
- **Dugo moli klečeći, uzdignutih ruku pred zajednicom**
  - ❑ Koliko puta mu se Bog ukazuje (9,2)?
- *samo dva puta (usp. 1 Kr 3,5)*

Salomonova vlast

- ❑ Ocjena Salomonova djelovanja u 1 Kr **11,6?**
- *zlo* u očima יהוה (KS “nije pravo”)
  - ❑ *Koji kult?* **11,5.7** → **33**
- Aštarta, Milkom/Molek, Kemoš
  - ❑ *Povod* u 11,8?
- Tuđinke
  - ❑ *Posljedice* (**11,33**):
- raspad kraljevstva
  - ❑ *Koga sin sluša* (12,10)?
- mlade kolege (12,10)

Sjeverno kraljevstvo

Jeroboam's Sacrifice at Bethel 1656
Eeckhout, Gerbrandt Jansz van den

- Tko je kralj? (11,29.31)
- Jeroboam (v29)
  - Po čijem proroštvu? (v29)
- Prorok Ahija iz Šila (v29)
  - Znak (v30)?
- 12 dijelova plašta
  - Značenje (v31)?
- 10 plemena Jeroboamu
  - ali: iskrivljen kult u 12,28?
- Zlatno tele;
“Ne u Jeruzalem!” (v28)

- “Ovo su tvoji bogovi”
– אלהים *’elohîm* u mn.
- “griješ Jeroboamov”
do 2 Kr 17,6

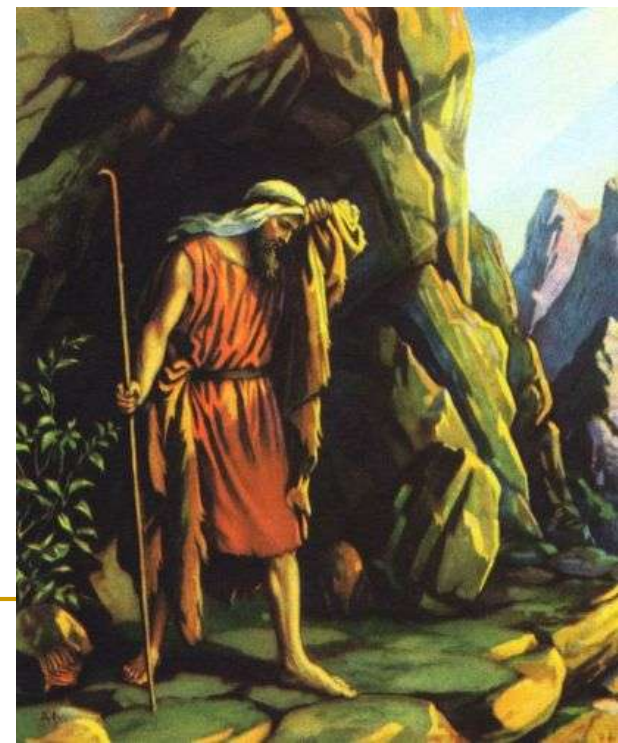
Dokumenti

- drugi dokumenti u 1 Kr **11,41** i **14,19.29**:
    - povijest Salomonova (1 Kr 11,41)
    - Ljetopis kraljeva *izraelskih* (1 Kr 14,19; 15,31; 16,5,14.20.27; 22,39; 2 Kr 1,18; 10,34; 13,8.12; 14,15.28; 15,11.15.21.26.31)
    - Ljetopis kraljeva *judejskih* (v29, 15,7. 23; 22,46; 2 Kr 8,23; 12,20; 14,18; 15,6.36; 16,19; 20,20; 21,17.25; 23,28; 24,5)
-

Proroci na sjeveru

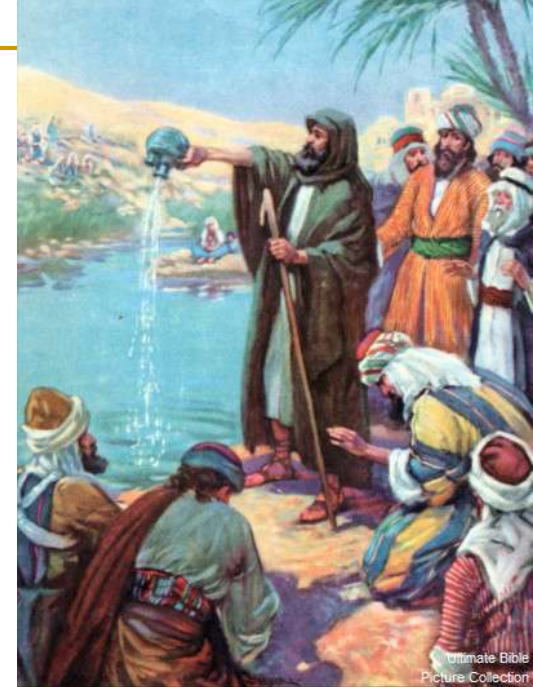
- Što čini Ahija u 1 Kr 11,29 i 14,10?
- naviješta kraljevstvo (c11) i pad (c14)
  - Tko govori protiv idolopoklonstva (13,2)?
- Božji čovjek (**13,2**)
  - *Koga nagoviješta (13,2)?*
  - Velikoga kralja Jošiju (13,2)
- Ilija i Elizej: 1 Kr 17 – 2 Kr 13
- Ilija dokazuje Božji autoritet (c18)
  - Ilija u 1 Kr **19,10-14**:
- susreće se s Bogom (c19)

Ostali sjeverni proroci

- Elizej prototip Isusa –
usp. 2 Kr **4,42-44**
  - Učenici, čudesna, ljubav prema neprijateljima, uskrisenje
- ostali: *Koliko ih je u 1 Kr 18,4.13?*
  - Stotina – još u 1 Kr 20,13.20
  - *Tko nastupa u 1 Kr 22,8?*
- Mihej, sin Jimlin
  - *Tko u 2 Kr 14,25?*
- Jona (+ Amos, Hošea)

Kraljevi u Judi

- *Grad (1 Kr 14,21)?*
- Jeruzalem – odabrani
- Hram
  - Ocjena postupanja? (15,11)
- Pravo u očima Božjim
  - Kao otac David
  - *Roditelj u 15,10?*
- Ime majke (15,10)
  - Ipak, u zajednici (15,14):
- Kultne “uzvišice” (15,14; 22,44; 2 Kr 12,4; 14,4; 15,4...)

- *negativan skok u 2 Kr 16,1?*
- Ahaz – *zašto? (v4.8)*
- sam idolopoklonik (4)
- podmićuje asirskog kralja (8) – *čime?*
- Hramsko zlato

Dobri kralj Ezekija

- Ezekija (2 Kr 18–20) – što radi u **18,4**?
- dokida izopačeno bogoštovlje (18,4)
  - Mjedena zmija (Br 21) – “Nehuštan”
  - Kakvu potporu ima (18,7; 19,2)?
- Bog je s njim (18,7),
suraduje s Izaijom (19,2)
  - Što radi za napada (19,15-19)
i u bolesti (20,3)?
- Moli se
- i za Pashu: 2 Ljet 30,18-20
  - S prorokom: 2 Ljet 32,20

Jošijina velika obnova

- Jošija (2 Kr 22s) – što su pronašli? (22,8; 23,2.21)
- Knjiga *Zakona* (Tora 22,8),
Saveza (*b^erît* 23,2.21) – g. 622 pr. Kr
  - S kim surađuje (22,14)
- Proročica Hulda (22,14)
  - Što kralj radi i gdje u 23,2?
- Čita Knjigu Saveza u hramu (23,2)
  - Koji blagdan u 23,22?
- Pasha (23,22)

Propast

- Nabukodonozor
(*nebukadnecar* 2 Kr 24,1)
  - *babel* (v1) + *kašdîm* (Kaldejci v2)
  - Tko je povod prema 24,3?
- Manaše (24,3) iz c21, djed Jošijin
  - Prvi stupanj: 598. pr. Kr. (24,14)
- odvođenje vlasti i plemstva (24,14)
  - Drugi stupanj: 587. pr. Kr. (25,9.11.13-16)
- Hram spaljen (v9), opljačkan (v13-16)
- Dvor i grad spaljeni (v9) zidine razorene (v10),
- opće izgnanstvo (egzil) (“sužanjstvo” v11)

